

Tina de les Comes d'Hortons

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector sud-oest del terme municipal. Antic terme del castell de Castelladral
Emplaçament	De la carretera que uneix Palà de Torroella i Palà Nou en surt una pista forestal cap a l'est i després nord. Cal seguir-la uns 3 km fins a l'alçada de la casa de la Soleia. Es troba uns metres a l'esquerra del camí.
Alçada:	427
Coordenades:	
Latitud:	41.87081
Longitud:	1.74077
UTM Est (X):	395502
UTM Nord (Y):	4636199

Classificació

Número de fitxa	08141 - 210
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Medieval
Segle	X-XV
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. ?11.BARP. Nivell 1. Integral
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Número inventari	CCAA 1555
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil

Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08140A014000550000IL
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dt., 30/03/2021 - 11:28

Descripció

Tina excavada a la roca i isolada enmig del bosc, molt probablement d'època medieval. Es troba en un gran bloc de roca, a la part superior del qual s'hi han perforat dues grans cavitats. En un costat hi ha l'anomenat "follador" o "fonyador", que és la menys fonda. Aquí és on es trepitjava el raïm de manera que el líquid resultant queia a la tina, que té una major profunditat i és el lloc on es feia el procés de fermentació. Entre ambdues cavitats hi ha un orifici força ampla per on queia el líquid. Per la part exterior podem veure el forat de la boixa, per on desguassava la tina cap a una pica de decantació de forma més o menys cilíndrica. Te tenia la funció de separar els solatges que arrossegava el vi abans de ser trascolat.

La tina té una forma ovalada, amb un diàmetre de 1,50 m i 0,60 m de fondària. Al costat sud la roca té uns rebaixos que formen una graonada per tal de facilitar l'accés a la part superior.

Aquestes tines excavades a la roca, molt probablement d'època medieval, són el precedent de les tines modernes, que prescindeixen del "follador", ja que el raïm s'aixafa directament al brescat, damunt de la tina. Es trobaven a peu de vinya i, en molts indrets, al seu voltant hi ha roques amb molts encaixos, cosa que apunta a l'existència de zones de treball o fins i tot habitatges construïts bàsicament amb fusta. A pocs metres de distància de la tina de les Comes d'Hortons hi ha una d'aquestes roques amb encaixos alineats que podrien correspondre a algun tipus de coberta senzilla.

Observacions:

Altres denominacions: Tines de les Comes de Torroella (fitxa CCAA)

L'any 1988 els arqueòlegs Antoni Daura i Joan Galobart van donar a conèixer aquest element en una publicació, i aquest mateix any el jaciment va ser fitxat a la Carta Arqueològica.

Bibliografia

COROMINAS, Ramon; COROMINAS, Jaume (2017). *Premses, tines i trulls medievals al Berguedà, nord del Bages i part del Solsonès*. Centre d'Estudis del Bages, Àmbit de Recerques del Berguedà.

DAURA, A.; GALOBART, J. (1988). "Nous jaciments arqueològics al terme municipal de Navàs". *Cardener*, núm. 5, Cardona, p. 107-124.

DAURA, A., GALOBART, J., PIÑERO, J. (1995) *L'arqueologia al Bages*. Col·lecció monografies, núm. 15. Centre d'Estudis del Bages. Manresa, p. 255.

PIÑERO, Jordi (1994). *Inventari del Patrimoni Arquitectònic i Històric de Navàs*. Ajuntament de Navàs. Fitxa A. 22.

VILA, G. (2014). *Pla turístic i de màrqueting de Navàs*. Ajuntament de Navàs.

Enllaços d'interès:

[Blog de Maria Estruch \(2013\)](#)

